

ฤทัยรัตน์ ผจญไพรี 2557: การใช้จำนวนเซลล์โซมาติกในการประเมินการรีดนมและการจัดการฟาร์มต่อต้านมอซแซบแบบไม่แสดงอาการในฟาร์มโคนมของสหกรณ์โคนมท่าม่วง จำกัด ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (ความปลอดภัยของอาหาร) สาขาวิชาความปลอดภัยของอาหาร ภาควิชาสัตวบาล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: ผู้ช่วยศาสตราจารย์สิรินทร์พร สิ้นธุวนิชย์, Dr.Agr. 99 หน้า

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินผลด้านการจัดการฟาร์ม และขั้นตอนการรีดนมที่มีต่อจำนวนเซลล์โซมาติกในถังนมรวมของฟาร์มและองค์ประกอบของน้ำนม และเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของการติดเชื้อที่ได้นมกับจำนวนเซลล์โซมาติกในน้ำนม โดยทำการคัดเลือกฟาร์มของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมซึ่งเป็นสมาชิกของสหกรณ์โคนมท่าม่วง จำกัด ทำการแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่มโดยกลุ่มที่ 1 มีค่าเฉลี่ยของ BMSCC น้อยกว่า 250,000 เซลล์ต่อมิลลิลิตร และกลุ่มที่ 2 มีค่าเฉลี่ยของ BMSCC มากกว่าหรือเท่ากับ 250,000 เซลล์ต่อมิลลิลิตร รวมทั้งการสัมภาษณ์และการสังเกตการรีดนมมีอุปสรรคด้านสุขศาสตร์ พบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างกลุ่มทั้งสองในแง่ของจำนวนโคทั้งหมดและผลผลิตน้ำนมเฉลี่ยต่อตัว ($p < 0.05$) และพบว่าปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับจำนวนเซลล์โซมาติกในถังนมรวมของฟาร์มโคนม ได้แก่ ปัญหาตลูกอักเสบของแม่โคหลังคลอด การซื้อโคทดแทนในช่วง 6 เดือนที่ผ่านมา การพบหัวรีดเลือนหลุดระหว่างรีด ยางไลเนอร์เสื่อมสภาพ แรงดันเครื่องรีดนมไม่เหมาะสม การอาบน้ำโคก่อนรีดนม การใช้น้ำยา CMT ตรวจสอบความผิดปกติของน้ำนมก่อนรีด และ การใช้แอลกอฮอล์เช็ดปลายหัวนมก่อนสอดยาแห้งนม ($p < 0.05$) ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างจำนวนเซลล์โซมาติกกับปริมาณไขมัน โปรตีน แลคโตส ของแข็งทั้งหมด และของแข็งไม่รวมไขมันในน้ำนม มีค่าเท่ากับ -0.18, -0.21, -0.20, -0.10 และ -0.21 ตามลำดับ ($p < 0.05$) จากการตรวจตัวอย่างน้ำนมพบเชื้อแบคทีเรียในกลุ่มของ minor pathogens ร้อยละ 60.89 และเป็นเชื้อในกลุ่มของ major pathogens ร้อยละ 24.58 คุณภาพทางจุลชีววิทยาของน้ำนมดิบของถังนมรวมของฟาร์มที่มีค่า SPC, CC และ LPC ไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานคิดเป็นร้อยละ 15, 25 และ 37.5 ตามลำดับ และไม่พบความสัมพันธ์ทางสถิติของจำนวนเซลล์โซมาติกของถังนมรวมของฟาร์ม และจำนวนจุลินทรีย์ในน้ำนม

ลายมือชื่อผู้เขียน

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก